

GAZETA WARSZAWSKA

We Srodę Dnia 22. Lutego Roku 1786.

Z Warszawy d. 22. Lut: Publiczne Pisma Angielskie, rzecz osobliwszą ogłaszają, z okoliczności pewney tam niewiaſty, nazwiſkiem Maryi Noble, w roku wieku ſwego 69. niedawno zmarłej. Ta, mając lat 18. y mieſięcy 4., iak ſię na łożku układała, nie wſtawała z niego aż do ſmierci, to ieſt, przez lat 50. y mieſięcy 8. Przez ten tak długi czas, żadnego pokarmu y poſiłku niebrała, oprócz ſamey tylko herbaty y wody. Oſtatniego roku życia ſwego,

zaczęła czuć potrzebę więkſzego nieco poſiłku, ktorego barzo ikromnie używała. W tym dziwnym ſwym życiu, naywięcey ſię bawiła, barzo częſtym ciągnieniem tytoniu.

Z Włoch d. 24. Stycz: Kawaler Emo, z ſwą Elkadrą Wenecką, puſcił ſię iuż z Malty pod Tunet, dla bombardowania tego Barbarzyńskiego Miasta. Wielkie on czynił do tego przygotowania w Malcie, gdzie mu Rzplta Wenecka, oprócz rozmaitych amunicy,

przyślą też na tę wyprawę w gotowych pieniądzech 38. tysięcy *Cekinow*. Wystawił on tam, y poprowadził z sobą (idąc za niedawnym przykładem *Hiszpanow*) iedenascie *Battery* *Plywających*; Boże ich strzeż od kul rozpalonych *Anielskich*.

Z Hagi d. 31. Stycz: Zapewną rzecz teraz głoszą, że interes tyczący się komendy, na fundamencie Praw krajowych tak zostanie uregulowany, iż będzie podług myśli Xiążęcia *Stadhudera*.

Dwor *Hiszpański*, oświadczył się naszemu w *Madrycie* Ministrowi Hrabiemu *de Reshteren*, iż chętnie przystąpi do zawartego Aliansu między *Francją* y *Holandją*. Y to także jest rzecz niezawodna, iż po zawarciu tego Aliansu, rozmaite *Europejskie* Dwory, do niego przystąpić żądają.

W *Oberyssel*, równie iako y w *Utrechcie*, mocno się zatrudniają około skaffowania rozmaitych Regulamentów wieku przeszłego.

Minister Cesarzski Baron *de Reischach*, codziennie tu jest oczekiwany, ażeby znowu na swóy dawny nastąpił urząd.

Miesiącu Marcu ma się rozpocząć budowa obu Fortec

nad rzeką *Skaldą*. Maią także tam być osadzeni *Celni* *Oficyjaliści*, ci ktorzy byli w *Lillo*. Podług Geograficznego oznaczenia granic, Rzeczpospolita tuteysza, co się tycze iey żeglugi y zamknięcia *Skaldy*, nie ustraciła. Ta rzeka przy *Saëfingen* tak jest zamknięta, iak była przy *Lillo*.

Z Paryża d. 30. Stycz: Nic nowego niemamy względem sprawy Xiążęcia Kardynała *de Rohan*. Mówiono, iż *Arcybiskup Paryski* odwiedzał go w *Bastylii*, ale to nie jest rzecz prawdziwa.

Powiadają tu, iż Pan *le Maire* polecał do *Holandyi*. Barzo tu wiele mówią o Dekrecie Parlamentu, przez który on otrzymał wolność.

Deputowani od Parlamentu *Bretańskiego*, w przeszłą Niedzielę mieli audyencyą u *Krola* *Jmci*, który łaskawie wysłuchał ich reprezentacyi, y natychmiast dał odpowiedź.

Z Kopenhagi d. 31. Stycz: Stan zdrowia naszey *Krolowey* *Jeymci*, znacznie poczytna się polepszać.

Z Londynu d. 27. Stycz: Nowy handlowny traktat między *W. Brytanią* y *Rossją*, już ma

być podpisywany y zapieczętowany. Barzo on jest dla nas pożyteczny, ale iednak nie w tak wysokim stopniu, iak przeszły, kiedy *Rossya* takiz zawierala traktat z Koroną *Francuską*, przez co *Francyi* też same prerogatywy pozwolone są, iak y *Anglii*. Przedrym *Rossyjskie* targi, zupełnie do nas należały, a manufaktury *Francuskie* po większey części przez nasze ręce szły do *Rossyi*. *Francya* bez wątpienia barzo wiele przez to zyskuje, iż to *Monopolium* zostało zniezione, y *Rossya* zapewne wiele będzie ztąd korzystać, gdy z manufaktur *Francuskich* z pierwszey ręki będzie brała towary.

Nasze terażniejsze okręty liniowe, ktore na każde skienienie w gotowości być mają, będą na przyszłą wiosnę z 19. do 24. pomnożone, na ktorych 60. Officerow, y 2,000. maytkow ma się znaydować.

Z *Hagi d. 31. Stycz*: Minister Xiążęcia Jmci Biskupa *Leodyjskiego*, podał skrypt *Stanom Generalnym*, ktorego jest treść, iż *JPan Matha* otrzymał pozwolenie w Xięstwie *Leodyjskim* zbierać rekrutow do swojego Pułku.

Nasza w *Toulon* Eskadra, będąca pod komendą *Contre-*

admirala *de Kinsbergen*, składa się z okrętow 11. to jest: 3. od 74. harmat; 3. od 54; 1. od 44; 1. od 24; 1. od 20; y 2. od 60. harmat.

Mówią, że Xiężna *Jeymę d'Orange*, w cięży już zoftaie.

Nie małe są przyczyny do nadziei, iż interes tyczący się Komendy Garnizonu w *Hadze*, między *Stanami Holenderskiemi* y Xiążęciem *Stadhuderem*, wkrótce zostanie zaspokoiony. Na zakończenie iego, iedynie oczekują kroku Xiążęcia *Stadhudera*, ażeby na potym nie mówiono, iż *Stany Naywyższe Zgromadzone*, pierwszy krok uczyniły. Ieszcze to nie jest wiadomo, czy między wielą rozmaitemi śródkami, ktore namknięte są Xiążęciu do ułatwienia tego interesu, ten on odbierze, o ktorym mówią w ten sposób, iż pomieniony Xiążę naprzód do *Hagi* ma powrócić, y na ten czas Komenda Garnizonu znowu mu ma być ofiarowana.

Hrabia *de Maillebois*, już się w lepszym znayduje zdrowiu. *Stany*, u ktorych ten Generał wielki ma szacunek, delibrują nad podanemi od niego uwagami, co się tycze skafflowania wszelkiego lekkiego wo-

śka; gdyż to skaffowanie, iak on twierdzi, niepomyślne dla kraiu ściagnęłoby skutki. Y to iuż rzeczą zdaie się być pewną, że część iego Pułku, będzie ocalona, y utrzymana, iako też y Pułki Hrabiego *de Salm* y Xiążęcia *de Darmstadt*.

Z *Madrytu* d. 8. *Stycz*: Pewny *Hiszpański* Literat, tego iest zdania, że to Państwo 11. Millionow ma teraz Obywatelów, chociaż za czasów *Gotow* y *Maurów*, miało mieszkańców do 30. Millionów. Wypędzenie *Maurow* y *Zydow*, Transporty y zaludniania Osad, wojny, Inkwizycya, y wielka liczba Zakonników, są podług iego zdania, istotne przyczyny, tego tak znacznego zmniejszenia obywatelów.

Wkrótce tu ukaże się za rozkazem Krolewskim zrobiona karta Geograficzna, wielce interesująca żeglujących, poczynając od brzegow *de St. Vincent*, aż do Cieśniny *Gibraltarskiej*, a ztamtąd, aż do brzegow *Katalońskich*; wszystkie także przyległe wyspy, y część brzegow *Barbarzyńskich*, będą na niey wyrażone.

Z *Paryża* d. 30. *Stycz*: Piszą z *l'Orient*, że w miesiącu Lutym, 8. okrętow *Ostindyjskiej*

Kompanii, do *Indyi* wynidzie.

Pan *Mechain* dnia 17. tego miesiąca o 6. wieczorney godzinie, postrzegł nową kometę na lewym ramieniu *Wodnika*, czyli tak zwaney konstelacyi.

Z *Madrytu* d. 16. *Stycznia*. *W St. Sebastian* w Prowincyi *Guipuscoa*, małżonka tamecznego Gubernatora (czego tam dotąd nigdy nieznano) nauczyła wychowywać iedwabniki; za co od Krolewskiego towarzystwa otrzymała złoty medal. Z tego zaprowadzenia po całej Prowincyi iedwabników, nowych należy spodziewać się pożytkow dla kraiu.

Z *Breszt* d. 25. *Stycz*: Za pewną rzecz tu głoszą, iż wkrótce ma być u nas publikowane nowe rozporządzenie dla marynarstwa.

Z *Wiednia* d. 28. *Stycz*: *Woyfko* Cesarzkie, w dobrym stanie powraca powoli z *Niderlandu* na swe kwatery. Mówią teraz o wielkich promocyach, ktore w woysku mają nastąpić. Nasi politycy, rozmaite czyniąc domysły, to uważnią, iż przed rozpoczęciem sprzeczek z *Rzeczpospolitą Holenderską*, także była wielka w woysku promocya.

SUPPLEMENT

DOSZŁEJ WARSZAWSKIEJ

W Sobotę Dnia 25 Lutego R. 1786

Z Rydzyna d. 19 Lutego. Ciało s. p. Xiążęcia Jmci Sułkowskiego Woiewody Poznańskiego, po wyprowadzeniu z Warszawy, przy granicy Rydzynskiej, od Duchowieństwa y Reymentu Ordynacyi Rydzynskiej, tudzież od licznego do kilku tysięcy Ordynackiego pospolstwa, przy biciu z harmat wieczorem d. 26. zeszłego miesiąca spotykanę, zaprowadzone było naprzód do Kościoła na Przedmieściu Rydzynskim, Kłoda zwanym, od tegoż zmarłego Xiążęcia Woiewody na cześć Matki Boskiej, łaskami tamże śłynącej, pod tytułem Nawiedzenia teyże Bogarodzicy, wspaniale niegdy wyftawionego; gdzie po mianey Exorcie przez J. X. Kustofza Reformackiego z Kłafztoru Gasneygorki, y po Kondukcje, na Katafalku złożone zostało. Tam odprawowały się Uroczyste Exekwie przez dwa dni, przy licznych SS. Ofiarach y Wigiliach; pierwszego dnia Mszą Wielką śpiewał JX. Kanonik Gomulński Proboszcz Odolanowski; drugiego zaś, podczas Mszy Wielkiej, Kazanie miał w Niemieckim ięzyku JX Obakowski Schol: Piar: w przytomności licznego słuchacza, z Szląska nawet przybyłego. Tegoż dnia drugiego, po skończonym w tym Kościele Nabożeństwie, wzięto około godziny 11. przed południem z katafalku ciała, y prowadzono Uroczystym Konduktem do Farnego J. P. XX. Piarow Kościoła Rydzynskiego, przy biciu z dział, oraz przy Asystencyi Duchowieństwa, licznego z Woiewodztwa Poznańskiego y zagranicznego ze Szląska Państwa, Ordynackiego Reymentu, z Miast y Miałeczek Magistratow, y ze wszystkich wsiów Ordynackich pospolstwa. Po złożeniu w tym Kościele ciała na wspaniałym katafalku, Mszą Wielką śpiewał J. X. Kanonik Anichio kapelan W. Przeoroftwa Maltańskiego, Kazanie zaś miał J. X. Pomorzkané Rektor J. P. XX. Piarow y Proboszcz Kościoła Rydzynskiego. Po odprawionym kondukcje, wftawiono ciało do grobu Familii, przy potroynym przez Reyment dawaniu ognia.

Z Lizbony d. 7. Stycz: Wiele tu teraz biega kuryerów z Madrytu. Listy od nich przywożone, mają za cel iakowes

sprzeczkę, które powstały między Dworem naszym y *Stolicą Apostolską*.

Minister *W. Brytanii* żądał od naszego Dworu Kategorycznej rezolucyi, na zaniezione zażalenia od *Angielskich* kupców w tym Państwie osiadłych.

Z Wiednia d. 1. Lut: Wydany jest teraz rozkaz Nanywyższy, ażeby Zakonnicy *Serwici*, odtąd brody golili. Ieższe przed dwoma laty, sławny w Zakonie ich Professor *Günderode*, kazał sobie brodę ogolić. Ten jego postępek, tak mocno wszystkich Zakonników obruszył, y tak wielkich stał się okazyą kłotni, iż proces do Dworu się wytoczył.

Listy z *Chersonu* donoszą, że zaludnienie y handel, barzo tam idzie pomyślnie. Xiążę Jmć *Potemkin*, tamecznemu Cesarowskiemu Konfulowi JPanu *de Rossarowitz*, darował ziemi na dzieśięć mil.

Z Kopenhagi d. 4. Lut: Przez cały przeciąg roku przeszłego, przybyło do *Drontheim* okrętów rozmaitych w liczbie 250.

Z Paryża d. 3. Lut: Hrabia *de Cagliostro* już był pierwszy raz słuchany inkwizycyi, która zapewne była barzo ciekawa.

Wiadoma jest teraz przyczyna tak prętkiego tu przyjazdu Pana *de Kersaint*, to jest: ażeby donioś Dworowi, iż *Anglicy* wzięli *Dheli*, stołeczne miasto *Mogoly*. Ta rzecz podobno pokoju między naszym Dworem, y *W. Brytanią*, wcale nie zakłuci.

Listy z *Madrytu* donoszą, że Krol Jmć *Hiszpański* zmniejszył podatki dla obywatelów Starey y Nowey *Kastylii*, poczynając od pierwszego Stycznia roku terażniejszego.

W Marsylii, Tulon &c. poczawszy od ostatnich dni Listopada, aż do 6. Stycznia ustawiczne dżdże padały, tak, iż lękano się wielkich zalewow. Wkrotce potym tak wielkie uderzyły mrozy, iż wiele owiec wymarzło, y kilku nawet owczarzów życie utraciło. Wielka panuje boiaźń, ażeby oliwne drzewa znaczney przez te zimna nieponiosły szkody.

Z Paryża d. 6. Lut: W sobotę Baron de Breteuil chciał donieść Radzie o sprawie Pana *le Maitre*, ażeby pomieniona Rada decydowała, czy ma mieć walor ferowany Dekret Parlamentu przeciwko pomienionemu Panu *le Maitre*, czyli też powinien zostać skaffowany. Ale attak podagry przeskodził mu do tego. Tak tu rozumieją, iż Dekret zostanie przy swym walorze.

Już od dawnych czasów szukano sekretu, iakimby sposobem morską wodę zamienić w słodką, a tym samym zdaną do picia. Nieco dawniej Pan *Poiffonier* sławny Doktor nalezey Medyckiey Akademii, wynalazł był sposob na to, który iednak tak wielce był kosztowny, iż dla potrzeby wiele barzo drzewa, y wielkiey pilności, prawie niepodobny był do używania. Teraz ieden bogaty kupiec korzenny, za pewną rzecz twierdzi, iż wynalazł inny łatwy na to sposob, barzo prosty, y wcale nie kosztowny. Komunikował on ten sekret Gubernium. Marszałek *de Castries* kazał przywieść do Paryża dwie beczki morskiej wody, ktore w przytomności iego w słodką wodę zostały zamienione. Tę wodę pito u stołu Marszałka, y osądzono, iż była barzo dobra. Sposob, iakim to robić trzeba, ieszcze nie jest wiadomy ale to pewna, iż służące do tego materyały, barzo są tanie, chociaż ich dość wiele do tego potrzeba. Z iedney beczki tego materyału, można zrobić dwie beczki słodkiej wody, y ten materyał, kosztuje tylko 48. *Soldow* czyli *Groszy Francuskich*.

DONIESIENIE Z WARSZAWY DNIA 25. LUTEGO R. 1786.

Franciszek *Brandenschtein* kunsztu Krawieckiego, wziowfzy ślub z *Reginą Kozłowską* w Warszawie w roku 1780. dnia 30. Stycznia, mający na ten czas lat 48. odszedł żony swoiey po ślubie w roku tymże 1780. dnia 26. Kwietnia, y gdzieby się teraz znajdował, żadney wiadomości pozostała żona niemając, uprasza, kto by o nim zaskrytał, lub wiedział, żeby dał znać do Konfystorza *Warszawskiego*.

Pewnemu iadącemu tu w piątek w nocy przez *Bielino*, *Kra-*

kowskim Przedmieściem, do *Starego Miasta*, wypadła z kolaski trzcina, u ktorey była galka okrągła złota, na wierzchu tej galki, kolorowym złotem wyrobiona była w laurze na około cyfra z liter T. S. Właściciel zatym takowey trzciny doprasza się, iżby ktokolwiek ją znalazł, raczył onę oddać do Rozdającego Gazety, a mieć będzie w nadgodzie Zł: 18.

JPan *Stefan Gawroński*, niegdy *Franciszka y Teresy z Woźnińskich Gawrońskich* małżonkow *Stolnikostwa Łomżyńskich* syn, podczas publicznego w *Krolestwie Polskim* od roku 1768. do roku 1771. trwającego zamieszania, niewiedzieć gdzie się podział; od ktorego czasu, *Konfukcessorowie* przerzeczonego JP. *Stefana Gawrońskiego* niemają wiadomości; jeżeliby tedy gdzie się znajdował, lub kto o iego śmierci wiedział, tedy *Konfukcessorowie* tegoż dopraszają się *Publicum*, ażeby o tym JP. *Ignacego Wilczkowskiego* *Mecenasa Sądow w Państwie Gallicyi y Łodomeryi we Lwowie* mieszkającego, a *Plenipotentą* przerzeczonych *Sukcessorów Gawrońskich* uwiadomił. Wydatek na to, jeżeliby kto podniósł, tenże *Plenipotent* powrócić donoficielowi przyrzeka. Można też dać znać y do *Warszawy* na *Nowolipie* do JPana *Marszyskiego* *Kapitana Korpusu Artyl: Kor:*

Część Kamienicy Dupontowskiej na *Ulicy Brzozowey* pod *Nrem 70.* będącey, podług *Działu Urzędownie* sporządzonego do *Ur: Andrzeia Du Pont* *Pułkownika woysk Koron:* y pozostałey wdowy, jako też *Sukcessorow* należąca, *Dekretami* tak *Sądow JKMc* *Assessor: Kor:* jako y *Sądow Radzieckich M.S.W.* w *Execucyi* zapadłych, na sprzedaż deklarowana, z powtorney prorogacyi *Urzędu Exekutorskiego* na dzień 25. *Miesiąca Lutego* roku bieżącego 1786. jest wyznaczona; ktorey *licytacya* na *Ratuszu M. S. W.* po południu ostatni raz odprawiać się będzie.

Donosi się Publico, że *zastawy u Kiellera* przez różne osoby *zastawne*, na *Ratuszu M. S. W.* znajdujące się, względem których *wykupna* właściciele przez niniejsze *Gazety* obwieśczeni zostali, z mocy *Dekretu Sądow Radzieckich M. S. W.* dnia 15. *miesiąca Marca R. 1786* na *Ratuszu M. S. W.* więcey dającemu *odprzedane* zostaną.

Licytacya Dworku z *placem nad Wisłą* pod *Nrem 2963.* na *Ulicy Szulec* zwaney *odprawować* się będzie na *dniu 6. Marca* 1786. *Roku* o *godzinie 2.* po południu, w tymże *Dworku.*

Dworek Exnerowski pod *Nrem 2811.* na *Ulicy Debra* *sytuowany* z *placem* do *składu, stajni, wozowni, kreglarni, Zł: 3325.* gr. 10. *taxowany* podług *Dekretu Grodzkiego Warszaw:* przez *Urząd Gro. Burgra: War:* będzie *dnia 27. Lutego.* powtornie na *Aukcyi* *przedawany*, a to o *godzinie 2giey* po południu. *Kto go* sobie *życzy* nabyć, ma *swoją plusofferencyą* oświadczyć w *tym Dworku,* przed tymże *Urzędem,*